Kosken kirjaston kokoelmapolitiikka

Tämän kokoelmapolitiikan tavoitteena on ohjata kirjaston aineiston valintaa, hankintaa, ylläpitoa, arviointia ja poistamista. Kokoelmaa kehitetään suunnitelmallisesti siten, että se palvelee kirjaston asiakkaita mahdollisimman hyvin, tukee kirjaston toiminta-ajatusta ja vastaa kirjastolain tavoitteisiin. Kokoelmia kehitetään käytettävissä olevien määrärahojen, henkilöstöresurssien ja tilojen puitteissa.

Aineiston hankinta

Hankinnassa otetaan huomioon aineiston sisältö, laatu ja luotettavuus; asiakkaiden tarpeet ja toiveet; ajankohtaisuus; kysyntä ja käyttöennuste; soveltuvuus kirjaston kokoelmaan; kustannukset sekä käytettävissä oleva määräraha.

Aineiston hankinnassa pyritään sekä vastaamaan kysyntään että luomaan monipuolista kokoelmaa. Kokoelmien sisältöjä ei sensuroida, ja aineistovalinnoissa huomioidaan erilaiset arvot ja mielipiteet. Lainvastaista materiaalia ei hankita. Kokoelmiin ei pääsääntöisesti hankita mainos-, esite- tai kampanjaluonteista aineistoa.

Kosken kirjasto toimii osana kirjastokimppaa, jonka yhteiset kokoelmat ovat asiakkaiden käytettävissä. Kokoelmien kehittämisessä huomioidaan oman kokoelman lisäksi aineiston saatavuus yhteistyöverkoston kirjastoista.

Asiakkaat voivat tehdä hankintaehdotuksia suoraan kirjaston henkilöstölle tai sähköisellä lomakkeella verkkokirjaston kautta. Hankintaehdotusten toteuttamisessa noudatetaan samoja linjauksia kuin muussakin aineiston hankinnassa. Lopullisen valintapäätöksen tekee aina kirjaston henkilöstö kokoelmapolitiikan mukaisesti.

Hyväkuntoisia lahjoituksia otetaan vastaan tapauskohtaisesti. Useimmiten vastaanotetaan uudempia kirjoja, joita ei vielä kokoelmasta löydy, tai korvaavia kirjoja vanhojen ja huonompikuntoisten tilalle. Lahjoituksiin sovelletaan samoja sisällöllisiä valintaperusteita kuin ostettavaan aineistoon. Myös paikallisesti merkittäviä teoksia otetaan vastaan kotiseutukokoelmaan. Lahjoituksista tulee sopia etukäteen. Kirjasto pidättää oikeuden päättää lahjoitetun aineiston sijoittamisesta, käsittelystä tai poistamisesta.

Kokoelmien arviointi, varastointi ja poistaminen

Kirjaston ammattitaitoinen henkilöstö arvioi kokoelmia jatkuvasti mm. seuraamalla aineiston kuntoa, ajantasaisuutta ja lainausmääriä.

Aineiston poistaminen on tärkeä osa kokoelmatyötä, ja se tehdään aina harkitusti. Teos voidaan poistaa, jos sen kysyntä on vähäistä. Tuplaniteet voidaan poistaa, kun teoksen kysyntä on hiipunut, vaikka kyseessä olisi uusi ja hyväkuntoinen teos. Sisällöltään vanhentuneet tai virheellistä tietoa sisältävät teokset poistetaan. Aineistoa ei poisteta kenenkään pyynnöstä.

Huonokuntoiset niteet poistetaan. Kirjoja korjataan harkiten. Pieniä vikoja, kuten revenneitä sivuja korjataan.

Poistetut aineistot kierrätetään, hävitetään, lahjoitetaan tai myydään.

Jos vanhentunut tai huonokuntoinen teos on kulttuurisesti merkittävä, se voidaan varastoida poistamisen sijaan. Varastointia tehdään harkiten. Harvoin käytetty teos voidaan varastoida, jos sillä on peruste pysyä kokoelmassa.

Varastoinnissa ja poistamisessa huomioidaan myös aineiston saatavuus muista kirjastoista sekä kokoelmien tarkoituksenmukainen ylläpito.

Kotiseutukokoelma sisältää paikallisten tekijöiden tekemää aineistoa, sekä kotiseutua koskevaa aineistoa. Kotiseutukokoelmassa voidaan säilyttää vanhempia ja huonokuntoisempiakin teoksia, eikä niitä poisteta samoilla periaatteilla kuin muuta aineistoa.